

Parc de la Riera de Canyadó

En el camí de l'aigua

INFORMACIONS

Equipaments i serveis del parc

Fonts d'aigua potable. Aparcament de bicicletes.

Recomanacions

Utilitzeu les papereres. No feu sorolls innecessaris.
Observeu la vegetació sense malmetre-la.
Cuideu el parc com si fos casa vostra.

Per a més informació:

Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona
Servei de Promoció i Conservació de l'Espai Públic. www.amb.cat

DADES TÈCNiques I ESTADÍSTIQUES

Superfície: 2 ha

Inauguració: febrer de 2000

Projecte: Isabel Bennasar, arquitecta

Població de Badalona 2009: 220.888 habitants

PREMIS

- 2n premi AIA Continental Europe. International Design Awards, 2000
- Finalista FAD d'Espais Exteriors, 2000
- II Premi Europeu de Paisatge Rosa Barba, 2002

COM ARRIBAR AL PARC

Amb autobús:

BD2 Badalona (Av. Marquès Sant Mori – Mecànica)

BD4 Badalona (Montgalà – Pomar)

B25 Barcelona (Ronda Sant Pere) – Badalona (Pomar)

B27 Santa Coloma de Gramenet (Oliveres) – Badalona (Can Ruti)

Amb metro:

L2 Badalona - Pompeu Fabra

Amb vehicle privat: des de Barcelona, o des del Maresme, preneu l'autopista C-31, fins a la sortida Badalona nord. Continueu pel lateral (avinguda de Navarra) i en arribar a la cruïlla següent (Riera Canyadó), a la dreta del pont hi ha la part sud del parc i a l'esquerra la banda nord.

© ÀREA METROPOLITANA DE BARCELONA
Direcció de Serveis de l'Espai Públic

COORDINACIÓ, RECERCA I TEXTOS
Servei de Promoció i Conservació
Lurdes Planes i Sant-romà, geògrafa

DISSENY GRÀFIC
Oficina de Disseny
Enric Falcó i Ursula Solans

CORRECCIÓ DE TEXTOS
Sira Ponsa i Carvera, correctora

INVENTARI DE VEGETACIÓ I PLÀNOLS
Roser Vives de Dalés, enginyera agrònoma

FOTOGRAFIA
Ramon Torres, Ernest Costa i Lurdes Planes

COL·LABORACIONS
Museu de Badalona: Dolors Nieto

IMPRESSIÓ
Agoprograf

Desembre de 2010

SITUACIÓ

L'indret

El parc de la Riera de Banyadó està situat damunt d'un tram de la riera del mateix nom i s'adaptava al seu recorregut, entre la carretera B-500 i la N-II, al terme municipal de Badalona. Abans de l'existència del parc, la riera suposava un tall important en la trama urbana de la ciutat i havia patit anys d'abandonament i degradació.

El parc i la ciutat

Al l'est de Badalona i a banda i banda de l'autopista del Maresme, el parc és a tocar dels barris de Banyadó, Casagemes, les Guixeres, Pomar i la Morera. En aquest sector de la ciutat hi ha una notable presència d'usos industrials, comercials i terciaris.

LA HISTÒRIA

El parc de la Riera de Banyadó és un parc jove, inaugurat fa pocs anys. El territori sobre el qual s'assenta, en canvi, té una llarga història vinculada a la riera, als antics usos (vinyes, guixeres i corderies) dels quals encara se'n poden trobar vestigis, i als importants masos i casals propers: Can Banyadó i Ca l'Arnús*.

Les rieres de Badalona

El terme de Badalona s'estén entre la Serralada Litoral i el mar, amb una plana litoral formada en gran part pels sediments dipositats per les nombroses rieres, que baixen de la muntanya. Malgrat que tenen l'origen en altituds modestes, a causa del seu curt recorregut, tenen desnivell molt pronunciat. El règim hídric és molt irregular i els llits són secs la major part de l'any. Només quan plou molt, baixen torrencialment. Per això estaven controlades per murs i flanquejades per plàtans i feien de camins naturals per anar a la muntanya i a les vinyes. Al punt de contacte de

* per informació de Ca l'Arnús vegeu la guia del parc de Can Solei i Ca l'Arnús

la serralada amb la plana les aigües filtrades afloren i hi ha mines i fonts abundants. Avui dia, el curs baix de les rieres està canalitzat i discorren per sota dels carrers fins a desembocar al mar.

La riera de Banyadó als anys 30 del segle XX

Museu de Badalona. Fons i fotògraf Josep Oliveres

La riera de Banyadó pren aquest nom a partir del punt on s'ajunten les rieres de Pomar i de Montalegre, que neixen a la serralada. Als seus marges encara s'hi poden veure restes de paret seca de les vinyes de Pomar i, molt probablement, de les velles guixeres. El pas de la riera per Badalona suposava un tall important en la trama urbana de la ciutat. En les darreres dècades, tant la riera com el seu entorn, s'havien convertit en un espai marginal i degradat. El parc respon a l'objectiu de dignificar l'indret, recuperant el camí i fent present la memòria de la riera.

COM ÉS EL PARC

El parc de la Riera de Banyadó és un espai verd urbà, de caràcter lineal, que enllaça amb el parc metropolità de Can Solei i Ca l'Arnús i facilita l'enllaç de la B-500 amb la N-II, a través dels dos vials situats a banda i banda. El pont sota de l'autopista del Maresme divideix el parc en dos sectors clarament diferenciats. A la part més alta el relleu irregular del terreny, dibuixat al llarg dels segles pel pas de l'aigua, no tan sols s'ha respectat, sinó que se li ha donat més rellevància. Murs, camins, terrasses i vegetació han estat pensats per fer més evident el record del camí de la riera.

Un gran mur de gabions, tapat parcialment per un roser silvestre, tanca el parc per la banda nord. Aquest tipus de murs, presents en diferents punts del parc (sovint convertits en bancs), estan formats per pedres tancades en una gàbia de tela metàl·lica i s'usen habitualment per protegir les vores del riu. Des de la vorera, que segueix el mur del marge dret, es van dibuixant les terrasses situades a diferents alçades. Els paviments (prats verds, escorces, asfalt del color del vi, formigó ocre, sorres blanques o grogues i basalts foscos) ofereixen un joc ric i divers de textures i colors.

Els pollancre, sempre propers als cursos fluvials, són els arbres més abundants en convivència amb altres espècies mediterrànies com els lledoners, els roures, els talls, els oms i les alzines. Les flors blanques de les robinies, les lilles dels arbres de l'amor i les roses dels cirerers del Japó hi afegeixen pinzellades de color cada primavera. Ullastres, arboços, llores, avellaners i teucris són alguns dels arbusts que encoixinen el parc.

El pont sota l'autovia, amb un original sostre de colors, dona accés a la part de baix, de característiques força diferents. Tres grans xiprers i altres de més joves recorden que ja som al costat de Ca l'Arnús (que cedeix part de l'aigua del seu pou per al reg del parc veí). Tanques d'arbust, perpendiculars al carrer, donen forma a un seguit de petits espais d'estada, al costat del camí, plaça, vestíbul o via verda que ens condueix al gran parc proper o a la part alta de la riera de Banyadó.

Un plàtan vell, de dimensions notables i amb una gran cavitat oberta al tronc, marca el punt de confluència amb el camí d'accés al parc de Can Solei i Ca l'Arnús.

El plàtan és un arbre majestuós, de tronc llarg i branques esteses, que pot arribar als 40 m d'alçada. Té les fulles caduques, palmades, amb tres nervis principals i lòbuls ben marcats. És fàcil de reconèixer pel mosaic de taques de colors que formen l'escorça. Els fruits apareixen a la tardor i es mantenen a l'arbre durant l'hivern, agrupats en boles marronoses i coberts per un borrisol grogós, que s'escampa amb el vent i resulta força irritant.

Amb el parc de la Riera de Banyadó, Badalona ha vist créixer el seu patrimoni de zones verdes interconnectades, amb un recorregut d'un quilòmetre i mig de longitud que s'enfila riera amunt fins a les portes del barri de Pomar.

LLOCS PROPERS D'INTERÈS

Can Banyadó

Can Banyadó és una masia documentada des del 1492. La família Banyadó en va ser propietària fins l'any 1718 i va donar nom a la casa, a la riera i al barri. Després, per via de matrimoni, va passar a ser part del patrimoni de les famílies Salavert, Ventós-Mir i Rubert de Ventós. Va funcionar com a casa de pagès fins el 1987. Actualment la propietat és de l'ajuntament de Badalona, que li ha donat ús com a centre cívic i de cultura tradicional.

Can Banyadó als anys 50 del segle XX

Museu de Badalona. Fons i fotògraf Josep Cortines

El seu aspecte actual correspon a les reformes realitzades durant els segles XVI i XVII. Aquesta important masia és un edifici de dues plantes amb coberta a dues aigües. El portal és adovellat i les finestres tenen llindes i brancals de pedra. A la banda dreta hi ha la **torre de defensa** (segle XVI) de planta quadrada i tres pisos d'alçada, coronada de merlets, amb gàrgoles i matacans. Com tantes altres del litoral català, es va construir com a element de defensa i protecció de la masia contra els atacs dels pirates barbarescos.

Arbres del parc

Els perennifolis

Verds tot l'any amb fulles planes i més aviat petites de cutícula dura, fosca i brillant, per poder resistir temporades de sequera. N'hem distingit dos grups principals:

● Pins i altres coníferes

Plantes resinoses, amb fulles petites, estretes i allargades de cutícula molt dura.

- 1 Cupressus sempervirens, **xiprer**
- 2 Pinus pinea, **pi pinyer**

● Altres perennifolis

- 3 Quercus ilex, **alzina**

● Els caducifolis

Molt variables amb el pas de les estacions, adaptats a llocs amb aigua abundant, de fulles més o menys grosses que cauen a la tardor.

- 4 Celtis australis, **lledoner**
- 5 Cercis siliquastrum, **arbre de l'amor**
- 6 Platanus x acerifolia, **plàtan**
- 7 Populus alba 'Bolleana', **àlber piramidal**
- 8 Populus nigra 'Italica', **pollancre gavatx**
- 9 Populus texana, **pollancre de Texas**
- 10 Prunus avium, **cirerer**

● Arbusts i altres plantes

- 1 Arbutus unedo, **arboç**
- 2 Corylus avellana, **avel·laner**

- 11 Prunus serrulata 'Kanzan', **cirerer del Japó**
- 12 Quercus pubescens, **roure martinenc**
- 13 Quercus sp., **roure**
- 14 Robinia pseudoacacia, **robinia**
- 15 Tilia tomentosa, **teli argentat**
- 16 Ulmus pumila, **om de Sibèria**

- 3 Escallonia macrantha, **escal·lònia**
- 4 Hedera helix, **heura**
- 5 Laurus nobilis, **llorer**
- 6 Ligustrum japonicum 'Texanum', **troana**
- 7 Ligustrum lucidum, **troana**
- 8 Ligustrum ovalifolium, **troanella**
- 9 Lonicera japonica, **llogabosc japonès**
- 10 Olea europaea var. sylvestris, **ullastre**
- 11 Parthenocissus tricuspidata, **vinya verge**
- 12 Rosa canina, **rosar bord**
- 13 Teucrium fruticans, **teucri blau**